

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

10. listopada 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sloboda kretanja osoba – Članak 45. UFEU-a – Radnici – Uredba (EU) br. 492/2011 – Članak 7. stavak 1. – Poslijedoktorski viši predavači – Ograničenje uračunavanja prethodnog relevantnog radnog iskustva stečenog u drugoj državi članici – Sustav primitaka od rada koji uz trajanje radnog odnosa kod sadašnjeg poslodavca vezuje više primitke od rada”

U predmetu C-703/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberlandesgericht Wien (Visoki zemaljski sud u Beču, Austrija), odlukom od 7. prosinca 2017., koju je Sud zaprimio 15. prosinca 2017., u postupku

Adelheid Krahl

protiv

Universität Wien,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: A. Arabadžiev, predsjednik vijeća, K. Lenaerts (izvjestitelj), predsjednik Suda, u svojstvu suca drugog vijeća, i C. Vajda, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnica: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 23. siječnja 2019.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za A. Krahl, S. Jöchtl,
- za Universität Wien, A. Potz, *Rechtsanwältin*,
- za austrijsku vladu, J. Schmoll, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, D. Martin i M. Kellerbauer, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 23. svibnja 2019.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 45. UFEU-a i članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (SL 2011., L 141, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 264.) te članaka 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između A. Krah i Universitätä Wien (Sveučilište u Beču, Austrija) u vezi s djelomičnim računanjem prethodnog relevantnog radnog iskustva koje je prvonavedena stekla na Universitätä München (Sveučilište u Münchenu, Njemačka) i Sveučilištu u Beču u svrhu utvrđivanja iznosa njezinih primitaka od rada.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člankom 7. stavkom 1. Uredbe br. 492/2011 određuje se:

„Prema radniku koji je državljanin države članice ne smije se, zbog njegovog državljanstva, u drugoj državi članici postupati drukčije nego što se postupi prema domaćim radnicima kad je riječ o uvjetima zapošljavanja i rada, a posebno primicima od rada i otpuštanju te, ako postane nezaposlen, vraćanju na posao ili ponovnom zapošljavanju.”

Austrijsko pravo

- 4 U skladu s člankom 6. Universitätsgesetzta 2002 (Zakon o sveučilištima iz 2002., BGBl. I, 120/2002), Rahmenkollektivvertrag für ArbeitnehmerInnen an Universitäten (Okvirni kolektivni ugovor za zaposlenike sveučilišta) od 15. veljače 2011. (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor) primjenjuje se na sva austrijska sveučilišta koja su kao poslodavci trenutno okupljena u savezu 21 sveučilišta.
- 5 U skladu s člankom 26. stavkom 3. i člankom 48. Kolektivnog ugovora, u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku, A. Krah spada u platni razred B1.
- 6 Člankom 49. stavkom 3. Kolektivnog ugovora predviđeno je:

„Mjesečna bruto plaća u platnom razredu B1 iznosi 2696,50 eura.

Taj se iznos povećava:

- (a) nakon tri godine rada na 3203,30 eura. To trogodišnje razdoblje skraćuje se za razdoblja za koja se podnese dokaz o prethodnom radnom iskustvu koje je povezano s djelatnošću;
- (b) nakon osam godina rada u stupnju iz točke (a) ili u slučaju doktorata koji je uvjet za sklapanje ugovora o radu (poslijedoktorsko radno mjesto) na 3590,70 eura;
- (c) nakon osam godina rada u stupnju iz točke (b) na 3978,30 eura;
- (d) nakon osam godina rada u stupnju iz točke (c) na 4186,90 eura.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 7 A. Krah je njemačka državljanka s doktoratom iz povijesti. Pet godina je kao predavač bila zaposlena na Sveučilištu u Münchenu.
- 8 Od zimskog semestra 2000./2001. je kao predavač bila zaposlena na Sveučilištu u Beču.
- 9 Nakon što je predala svoju disertaciju, A. Krah je odlukom Sveučilišta u Beču od 12. ožujka 2002., na temelju ugovora na određeno vrijeme, dobila dozvolu za podučavanje povijesti u svojstvu višeg predavača. Potom je na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme svakog semestra predavala najmanje sedam sati tjedno.
- 10 A. Krah je od 1. listopada 2010. bila zaposlena kao poslijedoktorski viši predavač, koji u smislu Kolektivnog ugovora spada u platni razred B1. Njezin ugovor, koji je u početku bio ugovor na određeno vrijeme, je s 1. ožujkom 2013. produljen na neodređeno vrijeme. U svrhu utvrđivanja njezina platnog razreda, i u skladu s Kolektivnim ugovorom, u okviru navedenog ugovora nisu uračunata nikakva prethodna radna iskustva.
- 11 Međutim, odlukom rektorata Sveučilišta u Beču od 8. studenoga 2011. (u daljnjem tekstu: odluka od 8. studenoga 2011.), to je sveučilište odlučilo uračunati prethodno relevantno radno iskustvo poslijedoktorskih viših predavača u ukupnom trajanju od najviše četiri godine ako je radni odnos započeo 1. listopada 2011. ili nakon tog datuma. Prilikom uračunavanja takvog prethodnog relevantnog radnog iskustva nije provedeno nikakvo razlikovanje između razdoblja zaposlenja izvršenih u Austriji i onih izvršenih u inozemstvu.
- 12 Prilikom retroaktivnog razvrstavanja A. Krah s učinkom od 1. listopada 2010. uračunano je njezino prethodno relevantno iskustvo od četiri godine na način da je potonja uvrštena u platni razred B1 pod uvjetima iz članka 49. stavka 3. točke (b) Kolektivnog ugovora, pri čemu se za pristup sljedećem stupnju njezina platnog razreda zahtijeva četiri godine radnog staža.
- 13 A. Krah podnijela je tužbu Arbeits- und Sozialgerichtu Wien (Radni i socijalni sud u Beču, Austrija) kojom je tražila da se sve njezino prethodno radno iskustvo uračuna radi njezina razvrstavanja u viši platni stupanj, odnosno osam i pol godina na Sveučilištu u Beču i pet godina na Sveučilištu u Münchenu. Tako je zatražila da se Sveučilištu u Beču naloži da joj isplati iznos od 2727,20 eura, uvećan za kamate, na ime primitaka od plaće za razdoblje od 13. lipnja 2014. i 13. kolovoza 2015. koji joj nisu isplaćeni.
- 14 Budući da je Arbeits- und Sozialgericht Wien (Radni i socijalni sud u Beču) odbio njezinu tužbu, A. Krah je podnijela žalbu protiv presude tog suda sudu koji je uputio zahtjev, Oberlandesgerichtu Wien (Visoki zemaljski sud u Beču, Austrija). Potonji sud dvoji u pogledu dosega načela nediskriminacije na temelju državljanstva i prava na slobodu kretanja radnika zajamčenog pravom Unije.
- 15 U tim okolnostima Oberlandesgericht Wien (Visoki zemaljski sud u Beču) odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li pravo Unije, a osobito članak 45. UFEU-a, članak 7. stavak 1. Uredbe [br. 492/2011] te članke 20. i 21. [Povelje], tumačiti na način da mu se protivi pravilo prema kojemu se [prethodna relevantna radna iskustva] člana nastavnog osoblja Sveučilišta u Beču mogu uračunati samo u trajanju od ukupno tri odnosno četiri godine, neovisno o tome jesu li ta razdoblja zaposlenja provedena na Sveučilištu u Beču ili na drugim sveučilištima ili usporedivim institucijama u Austriji ili inozemstvu?

2. Je li sustav primitaka od rada, koji ne predviđa potpuno uračunavanje [prethodnog relevantnog radnog iskustva], ali istodobno uz trajanje radnog odnosa kod istog poslodavca vezuje više primitke od rada, u suprotnosti sa slobodom kretanja radnika iz članka 45. stavka 2. UFEU-a i članka 7. stavka 1. Uredbe br. 492/2011?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 16 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 45. UFEU-a, članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011 te članke 20. i 21. Povelje tumačiti na način da im se protivi propis sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, na temelju kojeg se u svrhu utvrđivanja platnog razreda radnika koji je zaposlen kao poslijedoktorski viši predavač na tom sveučilištu njegovo prethodno relevantno radno iskustvo uračunava samo u ukupnom trajanju od najviše četiri godine, neovisno o tome je li riječ o razdoblju zaposlenja provedenom na tom istom sveučilištu ili na drugim sveučilištima ili usporedivim institucijama koje se nalaze u toj državi članici ili u drugoj državi članici.
- 17 Međutim, najprije valja napomenuti da, iako se prvo pitanje odnosi na članke 20. i 21. Povelje, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da sud koji je uputio zahtjev tim pitanjem od Suda traži da u okviru slobode kretanja radnika protumači načelo nediskriminacije na temelju državljanstva kao i pojam prepreke toj slobodi kretanja.
- 18 Iako je točno da je u članku 21. stavku 2. Povelje utvrđeno načelo nediskriminacije na temelju državljanstva, valja podsjetiti da se u članku 52. stavku 2. Povelje propisuje da se prava priznata tom Poveljom i koja su predviđena u Ugovorima ostvaruju u uvjetima i granicama određenima tim Ugovorima. To je slučaj s člankom 21. stavkom 2. Povelje koji odgovara, kao što to potvrđuju Objašnjenja koja se odnose na Povelju Europske unije o temeljnim pravima (SL 2007., C 303, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 120.) vezana uz tu odredbu, članku 18. prvom podstavku UFEU-a i mora se primjenjivati u skladu s njim (vidjeti po analogiji presudu od 4. srpnja 2013., Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, t. 39.).
- 19 U tom pogledu valja podsjetiti da se prema ustaljenoj sudskoj praksi članak 18. UFEU-a, kojim se propisuje opće načelo zabrane svake diskriminacije na temelju državljanstva, samostalno primjenjuje samo u situacijama uređenima pravom Unije za koje se u UFEU-u ne predviđaju posebna pravila o nediskriminaciji. Načelo nediskriminacije je u području slobode kretanja radnika provedeno člankom 45. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 25. do 27.).
- 20 Iz toga slijedi da prvo pitanje valja ispitati samo s obzirom na članak 45. UFEU-a i članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011.

Članak 45. stavak 2. UFEU-a i članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011

- 21 Člankom 45. stavkom 2. UFEU-a zabranjuje se svaka diskriminacija na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada. Članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011 predstavlja samo poseban izraz načela nediskriminacije utvrđenog u tom članku 45. stavku 2. u specifičnom području uvjeta rada i zapošljavanja te ga se, prema tome, mora tumačiti na isti način kao i potonji članak (presuda od 5. prosinca 2013., Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, u daljnjem tekstu: presuda

SALK, EU:C:2013:799, t. 23., od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 16. i od 8. svibnja 2019., Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, t. 68. i 69.).

- 22 Propis sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, kojim se predviđa da se u svrhu određivanja primjenjivog platnog stupnja relevantna prethodna radna iskustava djelomično uračunavaju nesporno spada u područje uvjeta zapošljavanja i rada. Stoga taj propis ulazi u područje primjene odredaba navedenih u prethodnoj točki (vidjeti po analogiji presude SALK, t. 24. i od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 17.).
- 23 U tom pogledu ustaljena sudska praksa jest da se pravilom o jednakom postupanju iz članka 45. UFEU-a i iz članka 7. Uredbe br. 492/2011 zabranjuje ne samo izravna diskriminacija na temelju državljanstva nego i svi drugi neizravni oblici diskriminacije koji, primjenom drugih kriterija razlikovanja, stvarno dovode do istog rezultata (vidjeti u tom smislu presude SALK, t. 25., od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 18. i od 8. svibnja 2019., Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, t. 70.).
- 24 Sud je u tom kontekstu pojasnio da se odredba nacionalnog prava, iako je primjenjiva na sve radnike bez obzira na njihovo državljanstvo, mora smatrati neizravno diskriminatornom ako po samoj svojoj prirodi može više naštetiti radnicima državljanima drugih država članica nego domaćim radnicima i ako stoga postoji opasnost da radnike državljanke drugih država članica stavlja u osobito nepovoljan položaj, osim ako je objektivno opravdana i proporcionalna cilju koji se želi postići (vidjeti u tom smislu presude SALK, t. 26., od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 19. i od 8. svibnja 2019., Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, t. 71.).
- 25 U ovom slučaju, na temelju odluke od 8. studenoga 2011. Sveučilište u Beču odlučilo je u svrhu utvrđivanja platnog razreda poslijedoktorskih viših predavača uračunati njihova prethodna relevantna radna iskustva u ukupnom trajanju od najviše četiri godine, ne praveći pritom razliku između iskustava stečenih u Austriji i onih stečenih u inozemstvu.
- 26 U skladu s Kolektivnim ugovorom, relevantno radno iskustvo definirano je kao „prethodno iskustvo u vezi s djelatnošću”, tako da su tom definicijom obuhvaćene ne samo prethodne djelatnosti koje su jednake, odnosno istovjetne, onima koje je radnik dužan izvršavati u okviru svoje djelatnosti na Sveučilištu u Beču, ali i svaka druga vrsta djelatnosti koja se jednostavno pokaže korisnom za obavljanje te djelatnosti, poput izvansveučilišnih djelatnosti i stažiranja.
- 27 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 55. svojeg mišljenja, na raspravi pred Sudom potvrđeno je da se to ograničenje od četiri godine jednako tako primjenjuje na radno iskustvo koje je na Sveučilištu u Beču stečeno u okviru djelatnosti koje su različite od one poslijedokorskog višeg predavača.
- 28 Kad je riječ o postojanju moguće diskriminacije protivne članku 45. stavku 2. UFEU-a i članku 7. stavku 1. Uredbe br. 492/2011, najprije valja istaknuti da se odluka poput one od 8. studenoga 2011. jednako primjenjuje na sve radnike zaposlene na Sveučilištu u Beču bez obzira na njihovo državljanstvo. Stoga se ne može smatrati da takva odluka predstavlja diskriminaciju na temelju državljanstva.
- 29 Međutim, propisom sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, uvodi se različito postupanje prema radnicima ovisno o poslodavcu kod kojega je radno iskustvo stečeno. Naime, iz odluke od 8. studenoga 2011. proizlazi da se radno iskustvo koje je radnik koji je obavljao djelatnost poslijedokorskog višeg predavača ili jednakovrijednu djelatnost stekao na jednom ili više

sveučilišta ili usporedivih institucija različitih od Sveučilišta u Beču uračunava u svrhu utvrđivanja njegova platnog razreda u trenutku njegova zaposlenja na tom sveučilištu samo u trajanju od najviše četiri godine, čak i ako je njegovo radno iskustvo stvarno dulje od toga. Stoga će takav radnik prilikom započinjanja radnog odnosa biti razvrstan u platni stupanj koji je niži od platnog stupnja radnika koji je djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača obavljao tijekom razdoblja zaposlenja istog ukupnog trajanja na Sveučilištu u Beču.

- 30 Odlukom od 8. studenoga 2011. se u nepovoljniji položaj stavlja sve radnike, austrijske kao i radnike državljane drugih država članica, koji su djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača ili jednakovrijednu djelatnost obavljali tijekom razdoblja zaposlenja duljeg od četiri godine na jednom ili više sveučilišta ili usporedivih institucija različitih od Sveučilišta u Beču, u odnosu na one koji su djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača obavljali tijekom razdoblja zaposlenja istog ukupnog trajanja na potonjem sveučilištu.
- 31 Da bi se takva razlika u postupanju između radnika ovisno o poslodavcu kod kojeg su stekli radno iskustvo koje treba uračunati mogla smatrati neizravno diskriminatornom, u smislu članka 45. stavka 2. UFEU-a i članka 7. stavka 1. Uredbe br. 492/2011, ona mora po samoj svojoj prirodi moći više utjecati na radnike državljane drugih država članica nego na domaće radnike.
- 32 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da ništa ne upućuje na to da je moguće da su radnici državljani drugih država članica, kada se prijavljuju za radno mjesto poslijedoktorskog višeg predavača, u usporedbi s austrijskim radnicima tu ili jednakovrijednu djelatnost obavljali tijekom razdoblja zaposlenja duljeg od četiri godine na jednom ili više sveučilišta ili usporedivih institucija različitih od Sveučilišta u Beču. Stoga nije dokazano da se odlukom od 8. studenoga 2011. u povoljniji položaj u odnosu na radnike državljane drugih država članica dovodi osobito austrijske radnike.
- 33 Osim toga, suprotno onomu što u svojim pisanim očitovanjima tvrdi Komisija, iz tumačenja koje proizlazi iz presude SALK ne može se zaključiti da je odluka od 8. studenoga 2011. izvor neizravne diskriminacije, u smislu članka 45. stavka 2. UFEU-a i članka 7. stavka 1. Uredbe br. 492/2011.
- 34 Naime, nacionalnim propisom o kojem je riječ u predmetu u kojem je donesena ta presuda bilo je predviđeno da se za utvrđivanje referentnog datuma u svrhu napredovanja zaposlenikâ Land Salzburga (Savezna zemlja Salzburg, Austrija) u više platne stupnjeve njihovih kategorija u cijelosti uračunavaju razdoblja zaposlenja navršena bez prekida u službi te savezne zemlje, dok se svako drugo razdoblje zaposlenja uračunavalo samo u visini od ukupno 60 %. Kao što to proizlazi iz točke 40. presude SALK, cilj tog propisa bio je omogućiti mobilnost unutar grupe različitih poslodavaca navedene savezne zemlje, i to neovisno o tome je li radno iskustvo stečeno kod jednog od poslodavaca te grupe bilo relevantno u pogledu djelatnosti koje valja obavljati kod drugog poslodavca iz navedene grupe.
- 35 U točki 28. navedene presude Sud je presudio da se takvim propisom može više utjecati na radnike državljane drugih država članica nego na domaće radnike, stavljajući osobito državljane drugih država članica u nepovoljniji položaj s obzirom na to da su potonji vrlo vjerojatno radno iskustvo stekli u državi članici različitoj od Austrije prije nego što su se zaposlili u Land Salzburgu. Stoga se navedenim propisom više pogoduje mobilnosti domaćih radnika nego mobilnosti radnika državljana drugih država članica.
- 36 Međutim, kao što je to već utvrđeno u točki 32. ove presude, to nije tako u glavnom postupku.
- 37 Iz toga slijedi da se tumačenje koje proizlazi iz presude SALK ne može primijeniti na situaciju o kojoj je riječ u glavnom postupku, a koja proizlazi iz primjene odluke od 8. studenoga 2011. (vidjeti po analogiji presudu od 13. ožujka 2019., *Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach*, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 33.).

38 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da se propis sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, kojim se uvodi razlika u postupanju između radnika ovisno o poslodavcu kod kojeg su stekli radno iskustvo koje treba uračunati u svrhu utvrđivanja njihova platnog razreda, ne može smatrati neizravno diskriminatornim u odnosu na radnike državljanke drugih država članica niti, prema tome, protivnim članku 45. stavku 2. UFEU-a.

Članak 45. stavak 1. UFEU-a

39 Također valja utvrditi je li propis sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, prepreka slobodi kretanja radnika koja je zabranjena člankom 45. stavkom 1. UFEU-a.

40 S tim u vezi valja podsjetiti da sve odredbe UFEU-a koje se odnose na slobodu kretanja osoba, kao i odredbe Uredbe br. 492/2011, imaju za cilj državljanima država članica olakšati obavljanje profesionalnih djelatnosti bilo koje vrste na području Unije te se protive mjerama koje bi mogle te državljanke stavljati u nepovoljniji položaj ako neku djelatnost kao zaposlene osobe žele obavljati na području neke druge države članice (presude SALK, t. 32. i od 8. svibnja 2019., Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, t. 77.).

41 U tom kontekstu državljanke država članica osobito imaju pravo, izravno na temelju Ugovora, napustiti državu članicu podrijetla kako bi otišli na državno područje druge države članice i ondje boravili s ciljem obavljanja gospodarske djelatnosti. Slijedom navedenog, članku 45. UFEU-a protivi se svaka nacionalna mjera koja može otežati ili učiniti manje privlačnim uživanje temeljne slobode koju taj članak jamči državljanima Unije (presuda od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 33.).

Postojanje prepreke

42 U predmetu u glavnom postupku se na temelju odluke od 8. studenoga 2011. prethodno relevantno radno iskustvo koje je posljedoktorski viši predavač stekao na sveučilištu različitom od Sveučilišta u Beču u svrhu utvrđivanja njegova platnog razreda uračunava samo u ukupnom trajanju od najviše četiri godine.

43 Kao što to proizlazi iz točke 26. ove presude, definicijom relevantnog radnog iskustva obuhvaćene su ne samo prethodne djelatnosti koje su jednake, odnosno istovjetne, onima koje je radnik dužan obavljati u okviru svoje djelatnosti na Sveučilištu u Beču, nego i sve druge vrste djelatnosti koje se jednostavno pokažu korisnima za obavljanje te djelatnosti.

44 S tim u vezi valja podsjetiti da se primarnim pravom Unije radniku ne može jamčiti da odlazak u drugu državu članicu različitu od države članice njegova podrijetla neće utjecati na njegovu socijalnu situaciju s obzirom na to da takvo premještanje, vodeći računa o postojećim razlikama između sustava i zakonodavstava država članica, može, ovisno o slučaju, za dotičnu osobu biti više ili manje povoljno ili nepovoljno u tom pogledu (presude od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 34. i od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 37.).

45 Stoga se člankom 45. UFEU-a navedenom radniku ne daje pravo da se u državi članici domaćinu poziva na uvjete rada na koje je imao pravo u državi članici podrijetla u skladu s nacionalnim zakonodavstvom potonje države (presuda od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 35.).

- 46 Naime, pravom Unije jamči se jedino to da radnici koji obavljaju djelatnost na državnom području države članice različite od države članice podrijetla podliježu istim uvjetima kao i radnici koji podliježu nacionalnom zakonodavstvu države članice domaćina (vidjeti u tom smislu presude od 23. siječnja 2019., Zyla, C-272/17, EU:C:2019:49, t. 45. i od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, t. 38.).
- 47 Kao prvo, kada je riječ o jednakovrijednom radnom iskustvu, valja istaknuti da će radnici državljani drugih država članica koji su tijekom razdoblja zaposlenja u trajanju duljem od četiri godine obavljali djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača ili jednakovrijednu djelatnost na jednom ili više sveučilišta ili usporedivih institucija koje se nalaze u državi članici njihova podrijetla biti odvraceni od prijavljivanja na radno mjesto poslijedoktorskog višeg predavača na Sveučilištu u Beču i, stoga, od ostvarivanja svojeg prava na slobodu kretanja ako se, unatoč činjenici da su u svojoj državi članici podrijetla u biti obavljali isti rad, prilikom određivanja njihova platnog razreda ne uračuna njihovo cjelokupno radno iskustvo.
- 48 Činjenica da djelomično uračunavanje jednakovrijednog radnog iskustva može biti prepreka slobodi kretanja radnika ne temelji se na nizu okolnosti koje su previše neizvjesne i neizravne, suprotno onomu što je bio slučaj s nacionalnim propisom o kojem je riječ u predmetu u kojem je donesena presuda od 13. ožujka 2019., Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach (C-437/17, EU:C:2019:193), gdje se radilo o nagrađivanju vjernosti zaposlenika prema točno određenom poslodavcu, kao što to osobito proizlazi iz točke 33. te presude.
- 49 U ovom slučaju uračunavanje cjelokupnog jednakovrijednog iskustva koje su radnici stekli na sveučilištu države članice različite od Austrije imalo bi za učinak to da radnici državljani drugih država članica, koji su djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača ili jednakovrijednu djelatnost obavljali tijekom razdoblja zaposlenja duljeg od četiri godine na jednom ili više sveučilišta ili usporedivih institucija koje se nalaze u državi članici njihova podrijetla, u svrhu utvrđivanja njihova platnog razreda podliježu istim uvjetima kao i radnici koji djelatnost poslijedoktorskog višeg predavača obavljaju tijekom razdoblja zaposlenja istog ukupnog trajanja na Sveučilištu u Beču. Stoga se može razumno pretpostaviti da je to element važan za odluku tih radnika o tome hoće li se prijaviti na radno mjesto poslijedoktorskog višeg predavača na Sveučilištu u Beču i hoće li napustiti svoju državu članicu podrijetla.
- 50 Kao drugo, kad je riječ, naprotiv, o uračunavanju cjelokupnog radnog iskustva koje se, iako nije jednakovrijedno, jednostavno pokaže korisnim za obavljanje te djelatnosti poslijedoktorskog višeg predavača, načelom slobode kretanja radnika utvrđenim u članku 45. UFEU-a ne nalaže se takvo uračunavanje s obzirom na to da ono nije nužno kako bi se osiguralo da će austrijski radnici i radnici državljana drugih država članica, u svrhu utvrđivanja njihova platnog razreda, podlijezati istim uvjetima. Naime, ocjena da se radnika, čije je cjelokupno jednakovrijedno radno iskustvo stečeno u državi članici podrijetla već uračunato u svrhu prvotnog utvrđivanja njegova platnog razreda kao poslijedoktorskog višeg predavača na sveučilištu druge države članice, odvrća od prijave na to radno mjesto ako se u cijelosti ne uračunaju sve druge vrste radnog iskustva koje je stekao u državi članici podrijetla temelji se na nizu okolnosti koje su previše neizvjesne i neizravne da bi se mogle smatrati preprekom slobodi kretanja radnika.
- 51 Stoga, kada je riječ o djelomičnom uračunavanju relevantnog radnog iskustva, treba razlikovati jednakovrijedno radno iskustvo, s jedne strane, od svih drugih vrsta radnog iskustva koje se jednostavno pokaže korisnim za obavljanje djelatnosti poslijedoktorskog višeg predavača, s druge strane.
- 52 Ako se dakle utvrdi da je A. Krah na Sveučilištu u Münchenu obavljala djelatnost koja je u biti jednakovrijedna onoj koju kao poslijedoktorski viši predavač obavlja na Sveučilištu u Beču, a što treba provjeriti sud koji je uputio zahtjev, činjenica da se to cjelokupno radno iskustvo ne uračunava predstavljala bi prepreku slobodi kretanja.

- 53 Ako, nasuprot tomu, A. Krah takvo jednakovrijedno stručno iskustvo nije stekla u svojoj državi članici podrijetla, djelomično uračunavanje tog iskustva od strane Sveučilišta u Beču ne predstavlja takvu prepreku.
- 54 Iz toga slijedi da se, s obzirom na to da se propisom sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, ne uračunavaju cjelokupna prethodna relevantna radna iskustva koja su stečena u državi članici podrijetla, njime sloboda kretanja radnika može učiniti manje privlačnom, čime se povređuje članak 45. stavak 1. UFEU-a.

O opravdanosti prepreke

- 55 Propis sveučilišta države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, može se prihvatiti samo ako se njime ostvaruje jedan od legitimnih ciljeva navedenih u UFEU-u ili ako je opravdan važnim razlozima od općeg interesa. No, i u takvom slučaju njegova primjena mora biti prikladna za osiguravanje ostvarivanja predmetnog cilja, a ne bi smjela prekoračiti ono što je nužno za postizanje tog cilja (vidjeti u tom smislu osobito presude SALK, t. 36. i od 8. svibnja 2019., Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, t. 84.).
- 56 U tom pogledu Sveučilište u Beču ističe, pozivajući se na točku 34. i sljedeće presude od 3. listopada 2006., Cadman (C-17/05, EU:C:2006:633), da je cilj odluke od 8. studenoga 2011. nagraditi radno iskustvo stečeno u dotičnom području koje radniku omogućuje da bolje obavlja svoje zadaće. Prema mišljenju tog suda, obično su potrebne četiri godine radnog iskustva kako bi se steklo pedagoško znanje koje poslijedoktorskom višem predavaču omogućava optimalno obavljanje djelatnosti s obzirom na to da se to znanje stječe u prvim godinama zaposlenja. Nasuprot tomu, uračunavanje radnog iskustva stečenog nakon više od četiri godine rada ne dovodi do boljeg izvršavanja zadaća zadanih radniku.
- 57 Točno je da je Sud u točki 34. te presude, među ostalim, presudio da je nagrađivanje stečenog iskustva koje radniku omogućuje da bolje obavlja svoje zadaće legitiman cilj politike plaća.
- 58 U tom pogledu Sud je u točki 35. navedene presude ocijenio da je u pravilu primjena kriterija radnog staža prikladna za ostvarivanje navedenog cilja. Naime, radni staž je povezan sa stečenim iskustvom koje radniku omogućuje da bolje obavlja svoje zadaće.
- 59 Međutim, u ovom slučaju Sveučilište u Beču ograničava broj godina relevantnog radnog iskustva koje valja uračunati u svrhu utvrđivanja platnog razreda na četiri godine. Tako ono dovodi u pitanje činjenicu povezanosti iskustva stečenog tijekom vremena s poboljšanjem kvalitete izvršenja zadaća zadanih radniku.
- 60 Osim toga, iz spisa podnesenog Sudu proizlazi da su poslijedoktorski viši predavači, iako se njihova djelatnost na tom sveučilištu uglavnom sastoji od podučavanja, također dužni provoditi djelatnosti istraživanja i obavljati upravne zadaće u pogledu kojih se nije tvrdilo da se broj godina jednakovrijednog radnog iskustva ne mora uračunati u cijelosti, kao što su one uračunate za poslijedoktorske više predavače koje je od početka zaposlilo to sveučilište.
- 61 Stoga valja utvrditi da prepreka slobodi kretanja radnika koju sadržava odluka od 8. studenoga 2011. nije prikladna za osiguranje ostvarenja cilja koji se njome želi postići.
- 62 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 45. stavak 1. UFEU-a treba tumačiti na način da mu se protivi propis sveučilišta države članice, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, kojim se u svrhu utvrđivanja platnog razreda radnika koji je zaposlen kao poslijedoktorski viši predavač na tom sveučilištu njegovo prethodno relevantno radno

iskustvo u drugoj državi članici uračunava samo u ukupnom trajanju od najviše četiri godine ako je ta djelatnost bila jednakovrijedna, odnosno istovjetna, onoj koju je navedeni radnik dužan obavljati u okviru te djelatnosti poslijedoktorskog višeg predavača.

- 63 Nasuprot tomu, članak 45. UFEU-a i članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011 trebaju se tumačiti na način da im se takav propis ne protivi ako djelatnost koja se prethodno obavljala u drugoj državi članici nije bila jednakovrijedna, nego se jednostavno pokazala korisnom za obavljanje navedene djelatnosti poslijedoktorskog višeg predavača.

Drugo pitanje

- 64 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 45. UFEU-a i članak 7. stavak 1. Uredbe br. 492/2011 tumačiti na način da im se protivi sustav primitaka od rada sveučilišta države članice koji ne predviđa uračunavanje prethodnog relevantnog radnog iskustva koje je radnik stekao u drugoj državi članici u cijelosti, ali istodobno uz trajanje radnog odnosa na tom sveučilištu vezuje više primitke od rada.
- 65 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 115. svojeg mišljenja, to drugo pitanje povezano je s prvim s obzirom na to da se ono također odnosi na djelomično uračunavanje prethodnog relevantnog radnog iskustva, kako je ono utvrđeno odlukom od 8. studenoga 2011.
- 66 Kao što to proizlazi iz odgovora na prvo pitanje, ako se pokaže da je A. Krah na Sveučilištu u Münchenu obavljala djelatnost koja je u biti bila jednakovrijedna onoj koju kao poslijedoktorski viši predavač obavlja na Sveučilištu u Beču, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, činjenica da se to prethodno radno iskustvo nije u cijelosti uračunalo predstavljala bi prepreku slobodi kretanja radnika.
- 67 Međutim, sustav primitaka od rada koji uz trajanje radnog odnosa kod sadašnjeg poslodavca vezuje više primitke od rada, poput onoga koji je u ovom slučaju uspostavljen Kolektivnim ugovorom, ne predstavlja sam po sebi takvu prepreku.
- 68 Naime, ako u ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev utvrdi da je Sveučilište u Beču obvezno u cijelosti priznati prethodno relevantno radno iskustvo koje je A. Krah stekla na Sveučilištu u Münchenu, dotična će biti razvrstana u isti platni stupanj poput onog koji bi se na nju primjenjivao da je ta prethodna razdoblja zaposlenja provela na Sveučilištu u Beču. Stoga takav radnik ne bi bio u nepovoljnijem položaju u odnosu na drugog poslijedoktorskog višeg predavača koji je na Sveučilištu u Beču zaposlen tijekom razdoblja istog ukupnog trajanja. Te dvije vrste radnika podjednako imaju pravo da na temelju svojega radnog staža budu razvrstane u viši platni stupanj, u skladu sa sustavom primitaka od rada koji je naveden u prethodnim točkama.
- 69 Iz toga slijedi da nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje, pod uvjetom da, s obzirom na odgovor Suda na prvo pitanje, sud koji je uputio zahtjev utvrdi postojanje prepreke slobodi kretanja radnika u glavnom postupku.
- 70 Nasuprot tome, ako A. Krah takvo jednakovrijedno stručno iskustvo nije stekla u svojoj državi članici podrijetla, djelomično uračunavanje tog iskustva od strane Sveučilišta u Beču ne predstavlja takvu prepreku.
- 71 U nedostatku takve prepreke, drugo pitanje bi se zapravo odnosilo na slučaj u kojem poslijedoktorski viši predavač koji je zaposlen na Sveučilištu u Beču odluči napustiti to sveučilište kako bi se pridružio drugom sveučilištu koje se nalazi u državi članici različitoj od Austrije, prije nego što se kasnije vrati na to prvo sveučilište.

- 72 U tom pogledu valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, ako se pitanja koja je postavio nacionalni sud odnose na tumačenje odredbe prava Unije, Sud je u načelu obvezan odlučiti, osim ako je očito da ga se zahtjevom za prethodnu odluku želi navesti da odluči o fiktivnom sporu ili da oblikuje savjetodavna mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima (presuda od 1. listopada 2015., O, C-432/14, EU:C:2015:643, t. 18. i navedena sudska praksa). Ako je postavljeno pitanje očito irelevantno za rješenje spora u glavnom postupku, Sud mora donijeti odluku o obustavi postupka (presuda od 24. listopada 2013., Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, t. 38. i navedena sudska praksa).
- 73 U ovom slučaju, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 126. svojeg mišljenja, čini se da ništa u spisu koji je podnesen Sudu ne upućuje na to da je slučaj A. Krah obuhvaćen situacijom iz točke 72. ove presude. Iz toga slijedi da nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje ako, s obzirom na odgovor na prvo pitanje, sud koji je uputio zahtjev utvrdi da ne postoji prepreka slobodi kretanja radnika.
- 74 S obzirom na prethodna razmatranja, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje.

Troškovi

- 75 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

Članak 45. stavak 1. UFEU-a treba tumačiti na način da mu se protivi propis sveučilišta države članice, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, kojim se u svrhu utvrđivanja platnog razreda radnika koji je zaposlen kao poslijedoktorski viši predavač na tom sveučilištu njegovo prethodno relevantno radno iskustvo u drugoj državi članici uračunava samo u ukupnom trajanju od najviše četiri godine ako je ta djelatnost bila jednakovrijedna, odnosno istovjetna, onoj koju je navedeni radnik dužan obavljati u okviru te djelatnosti poslijedokorskog višeg predavača.

Članak 45. UFEU-a i članak 7. stavak 1. Uredbe (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji treba tumačiti na način da im se takav propis ne protivi ako djelatnost koja se prethodno obavljala u drugoj državi članici nije bila jednakovrijedna, nego se jednostavno pokazala korisnom za obavljanje navedene djelatnosti poslijedokorskog višeg predavača.

Potpisi